

ARDEALUL JURIDIC

REVISTA LUNARĂ

DE DREPT ȘI UNIFICARE LEGISLATIVĂ

ABONAMENTUL:
 pentru Instituțiuni și Autorități 500 Lei pe an
 pentru Autorități Judecătorești }
 " Magistrați } 350 Lei pe an
 " Avocați }

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Str. G. Mărzescu 20
CLUJ

Inregistrat la No. 2/1938 la Tribunalul Cluj

Publicațiuni și anunțuri pentru un număr
 2 lei cuvântul
 Publicațiuni și anunțuri pentru mai multe
 numere 1.50 lei cuvântul

Fondator: VASILE M. DIMITRIU Consilier la Curtea de Apel din Timișoara

Comitetul de conducere și redacție:

I. MĂNESCU

fost Președinte la Curtea de Apel Cluj, Avocat Cluj
 Directorul și proprietarul revistei

AL. ULVINIANU

Consilier la Inalta Curte de Casație

I. PREDOVICIU

Președinte la Curtea de Apel Cluj

Dr. AL. DRAGOMIR

Decanul baroului adv. din Cluj

Secretar

Dr. VIRGIL. I. MĂNESCU

Asistent Universitar

Avocat

S U M A R :

Infracțiunile de presă sub regimul Constituțional din 28 Fe-
 bruarie 1938, de Liviu Teclu.

Jurisprudențe Civile.

Jurisprudențe Comerciale.
 Jurisprudențe Procedurale.
 Jurisprudențe Penale.
 Jurisprudențe la alte legi.

Colaboratorii ocazionali cari au trei articole publicate au dreptul la colecția anului întreg.

Orice număr ne primit se retrimite la cerere în contul abonamentului

Prețul unui număr 35 lei

Cărți apărute:

Emil Pușcariu: Elementele asigurărilor contra răs-punderii civile și în special al asigurării de automobile. Prețul 70 lei.

* * *

Octavian Ionescu, Doctor i Laureat al Facultății de Drept din Paris. Obligația pe cale de voință unilaterală și ante-proiectul Codului Civil Român. Prețul 100 lei. Iași, Tipografia concesionară Alexandru A. Terek.

De acelaș autor:

Codul civil și contractul de muncă.

L'influence de la législation allemande sur le projet du code civil roumain.

* * *

Dr. Tiberiu Rusu, avocat Cluj. Infrațiuni contra Administrației publice Cluj. Institutul de arte grafice „Ardealul” Str. Memorandului 22.

* * *

Bogdan Ionescu. Profesor de Drept Civil la facultatea de drept din Cluj. Drept interprovincial în legătură cu regim matrimonial fără contract. Cluj, Institutul de arte grafice „Ardealul” Str. Memorandului 22.

De acelaș autor:

Considerațiuni critice asupra materii moștenirilor în proiectul de cod civil.

* * *

C. Petrescu-Ercea: Profesor la Universitatea Cluj. Titlul preliminar al Codului Comercial Carol II. Cluj, 1938.

Teodor I. Diaconescu. Doctor în drept. Procuror Trib. Sibiu; Proprietatea aparentă. Notă la o decizie a Curtei de Apel din Cluj.

BOLETINUL LEGILOR

apare de două ori pe lună
Nr. înregistrării 3—1938 al Tribunalului Cluj

Director și proprietar :

I. MĂNESCU
fost președinte la Curtea de Apel Cluj, pensionat
Advocat

Prețul abonamentului : Lei 500 anual pentru
juriști ; Lei 700 anual pentru autorități.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA :
Cluj, Strada Gh. Mârzescu No 20.

ORDONANȚE MINISTERIALE

(Ordine circulare, decizii și instrucții cu
caracter juridic)

Apare lunar sub Direcția :

I. MĂNESCU
fost președinte la Curtea de Apel Cluj,
pensionat. Advocat

Nr. înregistrării 4—1938 al Trib. Cluj.

Abonamentul 180 Lei pe an. Un număr 40 Lei.
Administrația : Cluj, Str. Mârzescu Nr. 20

Ioan Șerban, avocat, Năsăud

Colecțiune de acte de notariat,
cereri și modele,

Ediția 1935

Prețul redus : Lei 200.—
Se poate comanda la autor.

Infracțiunile de presă sub regimul Constituțional din 28 Februarie 1938.

Materia infracțiunilor de presă, care a format subiectul conferinței mele din 4 Februarie 1938, ținută în cadrul Cercului de studii juridice de pe lângă Tribunalul Cluj¹⁾, a suferit, după puține zile, în urma promulgării Constituției din 28 Februarie 1938, importante modificări, decurgând, unele direct din noile principii dictate de Constituție, altele rezultând din dispozițiuni ulterioare, care traduc în practică acele noi principii.

În prima categorie așezăm înainte de toate desființarea Curților cu Jurați. Controversa doctrinară atât de aprigă, asupra legitimității acestei instituțiuni, a fost deci rezolvată de noua Constituție prin desființarea instituției. Nodul Gordian s'a descurcat cu sabia. Cu aceasta, justiția populară streină de obiceiurile neamului nostru, a fost exclusă din dreptul penal român aplicat și ori ce infracțiune va cădea de aci înainte sub judecata magistraților de profesie, în întregime, atât în ce privește aprecierea faptelor petrecute, cât și pentru aplicarea principiilor și taxelor de drept.

Amintesc aci că justiția populară se mai meține în materie de jurisdicție profesională în litigiile care intră în competența judecătorilor de Muncă, unde alături cu magistratul de profesie, legiuitorul a așezat cu titlu de judecător pe delegatul părții litigante. Sistemul nu dă nici în jurisdicția profesională rezultă mulțumitoare, fiindcă este greoi în aplicare și din pricina că la judecarea ori cărui litigiu tot chestiunile juridice sunt cele care primează. Este deci de prevăzut că justiția populară va dispărea și din această materie, iar rolul delegaților se va reduce la acela de experți, a căror opinie va avea valoare pur consultativă.

Odată Curțile cu Jurați desființate, s'au modificat și dispozițiunile de procedură penală ce reglementau competența în materie de presă. Astfel, legea din 26 Ianuarie 1939, dând o redactare cu totul nouă vechiului art. 14, înlătură toate dispozițiunile care priveau infracțiunile de presă și întrucât în urma acestei modificări, nici o normă specială privitoare la competența de judecată a infracțiunilor de presă nu a mai rămas în vigoare, urmează că și aceste infracțiuni cad în competența generală a instanțelor de drept comun, după aceleși reguli ca și infracțiunile ce nu sunt comise prin presă: Judecătoria va judeca contravențiunile de presă, dacă asemenea contravențiuni s'ar ivi, tribunalul va judeca delictele de presă, iar Curtea de Apel ca instanță criminală, va judeca crimele comise prin presă.

Legea de organizare a Curților Criminale promulgată la 6 August 1938, nu atribuie acestor Curți nici o infracțiune de presă în mod special. Regula de competență generală rămâne astfel neatinsă și înaintea Curții Criminale vor veni numai acele infracțiuni de presă, care după distincțiunile codului penal, sunt a se califica drept

crime. Singura crimă, care aparține judecării tribunalelor, delapidarea până la 50.000 lei, nu este de natură a putea fi săvârșită prin presă.

Sub instanță de drept comun, din punctul de vedere în care acum privi lucrurile, înțelegem și tribunalele militare așa în cât infracțiunile înscrise în art. 110 și următorii din codul de justiție militară vor continua să fie judecate de aceste tribunale militare, fie că competența este atrasă de calitatea de militar sau asimilat a infractorului, fie că infracțiunea însăși este de natură a determina o astfel de competență, cum ar fi cazul insultei prin presă a armatei și altele.

Art. 27 din pr. p. își păstrează întreaga aplicațiune când decide că aceea instanță este competentă din punct de vedere teritorial, în circumscricțiunea căreia s'a tipărit publicațiunea în-criminată, iar dacă locul tipăririi nu este cunoscut sau este în afară din țară, va judeca instanța locului unde publicațiunea a fost răspândită și dacă a fost răspândită în mai multe circumscricții va judeca instanța mai întâi sesizată.

După desființarea Curților cu Jurați, a doua modificare importantă pe care Constituția din 1938 a adus-o regimului presei, rezultă din suprimarea dispozițiunilor vechiului art. 25 al Constituției din 1923, care reglementa „Libertatea absolută a presei”. Această formulă a libertății absolută a presei; care din pricina cenzurii nu mai are de fapt în vigoare nici înainte de 28 Februarie 1938, a fost înlocuită cu o nouă formulă: libertatea presei în limitele și condițiunile legii. Noua formulă se apropie de aceea a constituției franceze de după 21 Decembrie 1851. Ia permite legiuitorului, ca după necesitate să lărgească sau să restrângă cercul acestor libertăți printr-o lege ordinară, permite și introducerea cenzurii fără necesitatea introducerii în prealabil a stării de asediu. Din punct de vedere juridic, noua formulă este deci mai bună, fiindcă ea traduce situațiunea reală.

Pe lângă art. 25 s'a desființat și vechiul art. 26 al Constituției din 1923 și odată cu el a căzut și acea curioasă teorie a anonimului, care pretindea că este oprit a se cerceta cine este adevăratul autor, al unui articol de presă în-criminat dacă acel articol nu fusese semnat, sau fusese semnat cu un nume fictiv. În adevăr susținătorii acestei teorii, printre care numărăm chiar pe redactorii codului penal Carol II, se bazuau fără temei de altfel, pe modul în care era redactat vechiul art. 26. Dispărând baza de argumentație, este evident că a căzut întreaga teorie. Nici un infractor de presă nu mai poate avea astăzi pretențiunea de a se ascunde sub anonim.

Este greu a face o considerație generală asupra măsurilor restrictive referitoare la presă. Am arătat în conferința mea din 4 Februarie 1938, că într-un stat civilizat trebuie urmată calea de mijloc: o libertate absolută este contrarie intereselor și moralității societății, iar un sistem restrictiv exagerat constituie o violență a naturii. Această regulă este porivită pentru toate timpurile și sistemele de guvernământ.

Pentru a termina menționez, că modifică-

¹⁾ Publicat în „Ardealul Juridic”, Cluj, Nr. 4 și 5 din 1938.

rile regimului presei, provenind din legi de aplicare a principiilor noii Constituții, se rezumă deocamdată la infracțiunile tehnice de presă create prin Decretul Regal din 13 Aprilie 1938, referitor la controlul mijloacelor de existență ale publicațiilor periodice. Prin acest decret se elimină din mijlocul presei ori ce persoană de naționalitate sareină, se oprește ziarelor să primească bani dela streini și dela stat, se impune proprietarilor de ziare forma societății pe acțiuni nominative și se reglementează publicitatea în ziare a statului și a organelor sale. Toate abaterile dela ceste regule sunt sancționate penalicește.

Cluj, 7 Iulie 1939.

LIVIU TECLU,
judecător la Jud. Urbană Cluj.

Jurisprudențe civile

CURTEA DE CASAȚIE SECȚIA I.

Dec. Nr. 404—39.

Președinte: Eug. Bănăscu, cons.

Acțiune de desdăunare. Se prescrie în termen de 3 ani din momentul în care dăunatul a cunoscut paguba. Calificarea legală drept culpă a unui fapt cert cade sub controlul Casației.

Potrivit art. 1849 c. civ. ardelean, orice acțiune de desdăunare se prescrie în termen de 3 ani din momentul în care a fost cunoscută dăunatului paguba și persoana care a comis-o.

Potrivit art. 859 și 1294 din aceleași cod, paguba provine din săvârșirea unui act nedrept (culpă) și dă naștere unei obligațiuni de reparațiune.

În speță Curtea constată că obligațiunea de plată a recurentului derivă dintr-o prestațiune forțată, ca reprezentând contravaloarea materialului lemnos ridicat de grăniceri peste cota stipulată în contract și nu dintr-o culpă pe care ar constitui-o acest fapt.

Calificarea legală a unei situațiuni de fapt cade sub controlul Inaltei Curți de Casație.

Așa fiind, urmează a se vedea că greșit Curtea de fond a interpretat faptul constatat ca o prestațiune forțată și nu ca o culpă, deoarece însușirea unei cantități de lemne peste partea convenită în baza unui contract constituie o culpă.

Deci acțiunea intră în principiu în sfera de aplicațiune a art. 1489 c. civ. ardelean și numai cu violarea citatelor texte de lege Curtea a putut decide contrariul.

CURTEA DE CASAȚIE SECȚIA I.

Dec. Nr. 646—39.

Președinte: Al. Mandrea, cons.

Testament. Testament verbal. Condiții de valabilitate. Aplicațiune.

Potrivit art. 15 din legea XVI din 1878, pentru a fi valabil un testament verbal, se cere ca testamentatorul să facă declarațiunea sa în prezența a patru martori, pe înțelesul lor și prin viu grai, iar nu prin afirmare sau negare a întrebărilor ce i s'au adresat și să declare că voiește să considere declarațiunea făcută ca testament verbal.

Din aceste dispozițiuni referitoare la tes-

tamentele verbale, cari sunt acte juridice cu caracter solemn, rezultă că enunțarea testatorului că voiește să considere declarațiunea sa ca testament verbal este esențială pentru valabilitatea unui asemenea testament și trebuie dovedită cu depoziții concordante și precise ale tuturor martorilor testamentari.

În speță, fiind constatat în decizia atacată cu recurs că numai doi dintre martorii testamentari arată în depozițiile lor că testatorul a declarat că ceea ce s'a consemnat în scris să fie valabil și ca testament verbal, pe când ceilalți martori nu arată că testatorul ar fi făcut hotărât o asemenea declarațiune, urmează că nu toți martorii testamentari au confirmat enunțarea declarațiunei din care rezultă fără posibilitate de îndoială că testatorul a voit să considere testamentul făcut și ca testament verbal.

Întru cât o asemenea declarațiune esențială pentru valabilitatea unui testament verbal nu este confirmată de toți martorii testamentari sau cel puțin de patru dintre ei, cum prevede art. 15 din legea XVI din 1876, urmează că enunțarea ei nu a fost dovedită și că deci testamentul nu întrunește condițiunile prevăzute de lege pentru a fi valabil ca testament verbal.

Așa fiind, Curtea de Apel nu a putut considera valabil acest testament ca testament verbal, atribuind martorilor testamentari depoziții în sensul că testatorul ar fi voit să facă un asemenea testament, deși nu toți martorii au confirmat acest lucru decât numai prin eroare groșieră de fapt și exces de putere.

Jurisprud. comerciale

CURTEA DE CASAȚIE SECȚIA III.

Dec. Nr. 756—39.

Președinte C. Crăciunescu, cons.

Bun imobil ajuns în posesia deținătorului prin justa titlu. Dovada în sarcina celui ce pretinde contrariul. Excepțiuni ce se opun posesorului. Înțelegeri între antecesorii cambiali. Condițiunile în care pot fi opuse posesorului. Cui incumbă dovada.

În fapt: Reclamanta Banca Națională a României a cerut Tribunalului Timiș-Torontal să emită mandat de plată cambial contra părților B. E., A. H. K., El. H. K. și Banca Victoria Societate Anonimă, Sucursala Timișoara, pentru suma de lei 190.000 capital, interese de 8% dela 8 Mai 1934 și cheltueli de judecată.

În urma excepțiunilor cambiale înaintate de părțile 1, 2 și 3, Tribunalul Timiș-Torontal s. III-a respinge excepțiunile cambiale motivând că debitoarea principală, părțile 1, a renunțat la beneficiile legii de conversiune din 19 Aprilie 1932, prin declarația ce a dat în fața notarului public la 24 Mai 1932, renunțare valabilă potrivit dispozițiunilor art. 74 alin. II din legea din 7 Aprilie 1934 și pentru că înțelegerea dintre părțile 1 și Banca Victoria, terță persoană, nu poate fi opusă reclamantei, legitima posesoare a cambiei.

Această sentință fiind atacată cu apel de părțile 1—3, Curtea de Apel Timișoara s. III-a admite apelul, reformează sentința tribunalului, scoate din vigoare mandatul de plată cambial

și respinge acțiunea reclamantei B. N. R.

Pentru a soluționa astfel Curtea de Apel motivează că din cuprinsul declarației din 24 Mai 1932 rezultă, că pârâta 1, E. B. a renunțat la beneficiile legii de asanare față de Banca Victoria și în al doilea rând față de ceilalți creditori, renunțare care nu poate fi invocată decât de creditorii existenți la acea dată și nu și de creditorii ulteriori.

Reclamanta B. N. R. sprijinindu-și pretențiunea pe cambia intrată în posesiunea sa prin gir translativ de proprietate, urmează că nu poate invoca în persoana sa beneficiile renunțării din 24 Mai 1932.

Curtea de Apel mai constată că valabilitatea acestei renunțări este în funcțiune de înțelegere privitoare la plata datoriei, aceasta constituind cauza juridică pentru care s'a făcut renunțarea și că biletul la ordin de 190.000 lei pentru care s'a cerut mandatul de plată este aceeași datorie pentru care pârâta 1 a făcut declarația de renunțare și a încheiat înțelegere privitoare la plata datoriei.

Deci reclamanta, invocând renunțarea la beneficiul conversiunii, îi devine opozabilă înțelegerea prin care s'a convenit ca această datorie să poată fi plătită în termen de 10 ani, deoarece sau e terță persoană de bună credință, care dobândind prin gir cambia n'a dobândit decât drepturi înscrise în cambie, iar nu și drepturile provenind din declarațiunea de renunțare, sau a dobândit și aceste drepturi, dar cu sarcina înțelegerii, astfel că din acest punct de vedere apelul-pârâților este fondat, căci reclamanta a cerut emiterea mandatului de plată cu mult înainte de expirarea termenului prevăzut în înțelegere.

În ipoteza susținută de reclamantă că nu-i poate fi opusă înțelegerea, deoarece n'a luat parte la încheierea ei și nici nu se face dovada că i-a fost transmisă în mod legal, Curtea constată că pârâta 1 întrunește condițiunile cerute de art. 1 din legea lichidării datoriiilor din 7 Aprilie 1934, iar în conformitate cu art. 49 din aceeași lege, stabilește că pârâții 2 și 3 beneficiază de avantajile debitoarei principale, în calitate de giranți cambiali și astfel, în baza art. 4 din lege, datoria scăzută cu 50% se poate plăti în 34 rate semestriale, deci și sub acest aspect apelul este admisibil, iar acțiunea prematură față cu exigibilitatea primei rate din 15 Noembrie 1934.

În drept: Recurenta B. N. R. se plânge, în esență, de eroare grosieră de fapt comisă prin denaturare de acte, exces de putere, omisiune esențială și violarea principiului de drept en fait des meubles possession vaut titre și a principiului că în materie cambială terțiului de bună credință nu i se pot ridica excepțiuni de drept comun, în baza convențiilor dintre semnatarii anteriori ai cambiei, Curtea de Apel omițând a lua în considerare această apărare a reclamantei și stabilind astfel că reclamanta nu poate invoca renunțarea la conversiune făcută de pârâți pe de o parte, iar pe de altă parte că convențiunea din 24 Mai 1932 pentru stabilirea modului de lichidare a datoriiilor e opozabilă băncii reclamante.

În materie de mobile există o prezumțiune legală juris tantum că bunul mobil deținut de cineva a ajuns în posesiunea lui prin just titlu cu dreptul pentru acel care pretinde contrariul să facă dovada.

E normă de drept că posesorului cambial de bună credință nu i se pot opune alte excepțiuni decât acelea rezultate din cambie.

Înțelegerile încheiate între antecesorii cambiali ai lui îi pot fi opuse numai dacă i-au fost cunoscute în momentul primirii cambie.

În speță nu s'a făcut dovada că recurenta, posesoară a actului de renunțare la conversiune, ar fi intrat în posesiunea acestui act altfel decât pe bază legală.

Această dovadă incumbând pârâților, urmează că se prezumă dobândirea actului cu bună credință din partea recurentei și deci dobândirea dreptului de a opune pârâților renunțarea la conversiune constată de acest act.

Prin faptul că Curtea de Apel n'a luat în discuțiune această apărare a recurentei a săvârșit o omisiune esențială.

Privitor la actul intervenit între pârâți și Banca Victoria, pentru stabilirea modului de lichidare a datoriiilor, fiind intervenit între terțe persoane nu este opozabil astfel reclamantei posesoare a cambiei decât dacă a avut cunoștință de el în momentul primirii cambiei, sau s'ar dovedi în sarcina ei rea credință.

În lipsa acestor dovezi ce incumbau pârâților, convențiunea nu-i este opozabilă și deci și din acest punct de vedere Curtea de Apel, hotărând contrariul, a săvârșit un exces de putere și deci motivele II și III de casare apar ca întemeiate și în consecință urmează a fi admise.

Jurispr. procedurale.

CURTEA DE CASAȚIE SECȚIA I.

Dec. Nr. 2855—38.

Președinte: A. Rădulescu, Prim-Președinte.

Hotărâri pregătitoare. Nu pot fi atacate direct cu recurs, ci numai odată cu fondul. Aplicației la Ardeal la hotărâre principială asupra cererii de daune.

Prin hotărârile preparatorii sau premergătoare, în contra cărora legea prin alin, ultim de sub art. 24 nu acordă părților dreptul de atac pe calea recursului decât numai odată cu recursul contra hotărârilor asupra fondului, are a se înțelege hotărârile prin care instanțele de fond, deși se pronunță asupra pricinii deduse în judecată înaintea ei, totuși nu rezolvă însuși fondul acelei pricinii, ci numai anume excepțiuni ridicate dispunând ca fondul cauzei să fie judecat ulterior, fie tot înaintea sa, fie de către prima instanță potrivit regulilor de procedură determinată de lege, astfel că fondul pricinii urmează a fi supus unei noi judecăți înaintea zisei instanțe.

În speță, Curtea de Apel Tg. Mureș deși se pronunță asupra apelului cu care a fost sesizată, totuși nu s'a desinvestit de judecarea lui, căci nu a statuat în fond, ci numai asupra chestiunii dacă intimatul are sau nu dreptul la daunele cerute, recunoscându-i principial acest drept și dispunând ca tribunalul să fixeze în

primă instanță cuantumul acestor daune, dând tribunalului hotărîre în fond supusă căilor ordinare de atac.

Deși în sistemul procedurii civile locale instanțele de apel pot da asemenea hotărîri, însă în ce privește dreptul părților de a ataca aceste hotărîri pe calea recursului, este a se aplica procedura prevăzută de art. 24 din legea organică a Curții de Casație, întru cât în ce privește dispozițiunile ce el le prevede nu există în legea Curții de Casație nicio derogare care să mențină normele din legiurile locale; deci, dispozițiunile art. 24 alin. ultim urmează să-și aibă aplicațiune în speță și recursul ministerului să se respingă ca inadmisibil, odată ce este îndreptat contra unei hotărîri preparatorii a Curții de Apel.

CURTEA DE CASAȚIE, SECȚIA I.
Dec. Nr. 2054—38.

Președinte: D. Cihodariu, cons.

Competința ratione materiae. E determinată de valoarea indicată în cererea introductivă. Nu se ține seamă de restrîngerile prin concluziunile posterioare cercetării pricinii în fond. Principii respectate de legea accelerării.

Potrivit dispozițiunilor art. 57 pr. civ., competența în toate cazurile se va regula după valoarea arătată în cerere.

Raportarea la valoarea arătată în cerere ca criteriu de determinarea competenței ratione materiae se face față de valoarea indicată în cererea introductivă, fără a se ține seamă de restrîngerea valorii acestei cereri care eventual ar fi avut loc prin concluziunile puse ulterior în cursul cercetării pricinii în fond.

Dispozițiunile art. 65 din legea accelerării judecăților, de a căror valoare se plîng recurentele în motivul de casare, nu aduc nicio modificare regulii prevăzute de art. 57 pr. civ., ci schimbă numai întinderea competenței judecătorilor de ocol, fără a fixa însă un alt criteriu sau a se raporta la un alt act pentru stabilirea competenței în afară de unele procese în materie de locațiune.

Astfel fiind, urmează în speță că dacă instanța de apel în soluționarea incidentului de incompetență ridicat de recurente s'a condus de valoarea arătată în acțiunea introductivă așa cum fusese modificată anterior cercetării fondului și nu a ținut seama de concluziunile ulterioare prin care intimații în recurs au restrîns valoarea acțiunii, prin această procedură s'a conformat principiilor sus expuse, așa că criticile ce i se aduc din acest punct de vedere în motivul de casare, sunt neîntemeiate.

CURTEA DE CASAȚIE, SECȚIA III.
Dec. Nr. 106—39.

Președinte: C. Crăciunescu, consilier.

Proces cambial. Excepțiunea incompetenței. Neridicare la prima instanță nici în scris prin cererea de Apel. Competință. Părțile pot transige asupra ei. Nu este de ordine publică. Art. 14 și 38 din legea accelerării. Art. 45 și 180 pr. civ. ard.

Excepțiune ridicată de pârîtul I. B. pentru incompetența tribunalului. Respingere pe mo-

tiv că nu a fost ridicată la prima instanță și nici în scris prin cererea de apel.

Recurentul se plînge că instanța de apel a respins incidentul de necompetență ridicat, prin violarea art. 38 și 14 din legea pentru accelerarea judecăților și fără a-și motiva soluția de respingere a incidentului.

Potrivit dispozițiunilor prevăzute de art. 14 din legea pentru accelerarea judecăților, excepțiunile procedurale care nu vor fi fost propuse prin întîmpinare sau la termenul acordat, nu vor mai putea fi ridicate în cursul procesului, afară de acele de ordine publică, iar potrivit dispozițiunilor prevăzute de art. 38, aceleași restricțiuni sunt prevăzute și înaintea Curții de Apel cu excepțiunea incidentelor de ordine publică.

Potrivit dispozițiunilor art. 180 pr. civ. ard., sunt de ordine publică excepțiunile prevăzute de pct. 1, 2, 5 și 6, iar cele dela punctul 3, numai în cazurile arătate expres de lege.

Art. 45 pr. civ. ard. precizează că părțile pot transige asupra competenței numai în procesele în cari legea nu stabilește competența exclusivă.

În procesele cambiale nefiind prevăzută prin lege o competență exclusivă, părțile pot transige asupra competenței; această competență contractată de părți nu este de ordine publică; prin dispozițiunile cuprinse în alineatul 2 al art. 45 din proc. civ. ard. se prevede că în cazul când prin contract părțile au declarat că se supun competenței unei judecătorei, numai în acel caz ele nu pot să facă uz de competența acordată de lege, dacă prin contract s'a stipulat că procesul va putea fi intentat singur numai la instanța judecătorească contractată cu excluderea oricărei alte instanțe judecătorești, ceea ce în speță nu se constată că părțile ar fi stipulat, iar recurentul nu se plînge de aceea că ar fi cerut să probeze competența exclusivă a judecătorei, iar Curtea de fond ar fi omis să facă aceste constatări.

Deci excepțiunea ridicată în baza art. 180 pct. 3, pr. civ. ard. nu este de ordine publică și deci, potrivit textelor indicate din legea pentru accelerarea judecăților, urma, pentru a putea fi luată în considerare, să fie ridicată numai în limine litis.

Prin urmare excepțiunea ridicată de pârît în instanța de apel nu mai putea fi luată în considerare.

Din deciziunea Curții de Apel se constată că respingerea incidentului ridicat a fost motivată și deci e înexact că deciziunea e nemotivată, sau că s'au violat dispozițiunile art. 14 și 38 din legea de accelerare, iar motivul de recurs apare astfel ca neîntemeiat și a trebuit respins.

CURTEA DE APEL CLUJ, SECȚIA I.
Deciz. Nr. C. I. 1762—56—1930.

Președinte: I. Mănescu, președ.

Sechestrul asigurător. În contra încheierii, prin care se ordonă sechestrul asigurător nu se poate face recurs decât din momentul aplicării lui. În recurs nu se face întîmpinare. Excepții.

MOTIVE: Contra deciziunii tribunalului, prin care s'a ordonat execuția de asigurare pe averea mobilă a pârîtei, aceasta a făcut recurs.

Având în vedere, că conform avizului tribunalului No. C. 398—1927 din 4 Februarie 1932 execuția de asigurare, ordonată prin deciziunea atacată cu recurs, nu s'a efectuat;

Având în vedere, că conform art. 229 din legea execuțională cererea de ordonarea execuției de asigurare se rezolvă fără ascultarea părții adverse și aceasta se încunoștințează numai cu ocaziunea efectuării execuției;

Având în vedere, că părțile debitoare nu are nici un drept și nici nu are interes, ca să facă recurs decât din momentul efectuării execuției de asigurare, deoarece până la aceasta dată nici nu este înștiințată și nu este prejudiciată;

Având în vedere, că în speță deciziunea atacată a fost înmănată creditorului urmăritor la 29 Septembrie 1929 și deci conform art. 230 alin. ultim din legea de execuție și-a pierdut efectul ei în urma neefectuării execuției în termen de 30 zile, socotite dela înmânare;

Pentru aceste motive **recursul este fără interes** și deci a trebuit respins ca atare.

Având în vedere, că **în procedura de recurs nu se poate înainta întîmpinare** și partea adversă numai atunci se poate declara asupra recursului dacă instanța de recurs în baza art. 557 din Pc. a ordonat ascultarea în scris a părților și considerând, că în speță Curtea n'a dispus în sensul arătat: Pentru aceste motive a trebuit respinsă întîmpinarea reclamantei ca inadmisibilă.

CURTEA DE APEL CLUJ, SECȚIA III.

Dec. No. C. III. 1999—1931.

Președinte: Al. Ulvianu, pres.

Suspendarea judecării procesului. Nu e necesară când instanța civilă poate singură să decidă litigiul fără a încălca atribuțiunile altor instanțe și fără a atinge autoritatea lucrului judecat.

MOTIVE: Reclamantul a intentat acțiune pentru daune din cauza unui accident ce a suferit din cauză că lucrând în minele patronului său a făcut uz de explozabil al cărui fitil ar fi fost defect și provocând explozia prea degrabă, i-a cauzat leziuni și, deci, incapacitate de lucru. Pe patron nu l-a chemat în judecată, ci numai fabrica de explozibile, care a furnizat patronului său fitilul defectuos și Casa Autonomă a Regiei Monopolurilor, prin care s'a făcut furnitura de explozibile printre cari și fitilul defect.

Tribunalul pronunțându-se prin sentință asupra unor incidente de **incompetență, deși le-a respins, s'a pronunțat prin aceeași sentință și asupra suspendării cauzei și a dispus trimiterea cauzei la parchet spre a se face, în prealabil, cercetări și urma procedura penală** spre a se constata dacă accidentul a provenit din imprudența cuiva sau a fost provocat cu intențiunea, motivând, că în cazul dacă ar exista act nedrept comis de un altul, omisiunea unui act ce trebuia să îndeplinească, ori caz fortuit, acestea sunt împrejurări ce urmează a se clarifica pe cale penală și au o influență esențială în judecarea litigiului, aplicând art. 234 din pr. civ.

Partea privitoare la suspendare s'a atacat cu prezentul recurs care a fost intitulat apel,

dar fiindcă tribunalul trebuia să dea o încheiere în cauză, conform art. 236 pr. civ., iar asupra incidentelor, odată ce le respingea, trebuia să se pronunțe numai prin sentința finală, apelul a trebuit a se considera recurs făcut în temeiul citatului art. 236 pr. civ.

Având în vedere că, în acest recurs, reclamantul pledează din punct de vedere al legii XIX din 1907, susținând că procedura penală prealabilă prescrisă de art. 82 din acea lege nu este necesară în cauză;

Că, însă tribunalul nu a suspendat judecarea cauzei pentru motive deduse din acea lege, ci pentru motive de ordin general prevăzute de art. 234 din procedura civilă, făcând și aplicațiunea alin. II din acest text, trebuie a se examina dacă condițiunile acestui text sunt îndeplinite;

Având în vedere că aceasta rezultă în primul rând din faptul că tribunalul nu a citat nicăiri textele invocate de recurenți; în al doilea rând pentru că tribunalul a invocat art. 234 și a arătat că procedura penală o socotește necesară pentru stabilirea unor împrejurări esențiale în soluțiunea procesului civil ce urma să judece și în al treilea rând pentru că nu este vorba de un proces intentat patronului, iar dacă ar fi aplicabilă în cauză legea XIX: 1907 tribunalul, constatând inexistența unei sentințe penale, ar fi respins acțiunea ca prematură așa cum s'a cerut de părți, nu ar fi suspendat judecarea ei;

Având în vedere, că prin recursul de față, cu toate acestea, hotărârea de suspendare se găsește atacată și că, prin urmare, această instanță de recurs urmează a examina și decide dacă suspendarea este sau nu justificată, adică dacă recursul este sau nu fondat;

Având în vedere că împrejurările ce tribunalul găsește că urmează a fi clasificate pe cale penală și cari au influență esențială în judecarea litigiului sunt: **dacă există un act nedrept săvârșit de un altul; omisiunea unui act, ce trebuia să îndeplinească ori ce caz fortuit**, sunt de acelea cari, **în ori ce proces de daune, trebuie examinate și hotărâte de instanțele civile;**

Că, deși este adevărat, că atunci când instanțele civile găsesc util pentru soluționarea unui litigiu a vedea care este soluția juridică a altor instanțe judecătorești în aceeași cauză, ele pot ordona suspendarea, totuși aceasta nu se poate admite decât în cazurile în cari, fie că ele nu pot decide fără a comite imixtiune în atribuțiile altor instanțe sau autorități, fie că ar putea să dea o hotărâre ce ar fi contrară cu alte hotărâri date în aceeași pricină de alte instanțe;

Că, însă, în speță, nu ne găsim în nici una din aceste situații, deoarece, cum s'a arătat, toate împrejurările esențiale ce urmează a se stabili adică culpa, autorul ei, nexul causal și cuantumul ei sunt eminent de atribuțiunile instanței civile, iar neînvoându-se de nimeni și neexistând bănuiele în contra nimănui că ar exista sau ar putea să existe la mijloc o infracțiune, ci părții se apără numai cu aceia că accidentul a putut avea loc din pricina imprudenței reclamantului, adică a victimei, ceea ce nu este de atribuția instanței penale de a stabili,

nici contrarietate de hotărâri nu se poate produce;

Că, deci, suspendarea procesului civil nu era necesară în cazul dat și hotărând altfel, tribunalul a depășit necesitatea prevăzută de art. 234 procedura civilă;

Pentru aceste motive recursul s'a admis și cauza s'a trimis spre continuarea judecării ei aceleași tribunal.

Cluj, 13 Iulie 1932.

Jurisprudențe penale

CURTEA DE CASAȚIE (SECȚIA II).

Dec. N. 4303/38.

Preș. M. Mosgos cons.

Plângere prealabilă.

Infracțiuni a căror încriminare și urmărire este condiționată de formularea plângerii prealabile. Retragerea acestei plângeri atrage nulitatea urmării? Soluțiune negativă.

M. E., intentând acțiune directă la Tribunalul Lăpușna, pentru injurii grave și amenințare cu moartea, contra lui L. Zv., Tribunalul Lăpușna s. I-a, prin sentința nr. 321 din 1937, condamnă pe înculpat, petru faptul de injurie prevăzut de art. 299 cod. penal, să plătească 1.000 lei amendă și 500 lei despăgubiri civile reclamantului, iar în ce privește faptul de amenințare, tribunalul arată că nu-l reține pentru considerațiunea că așa cum a fost adresată reclamantului amenințarea nu pare serioasă și de natură să trezească teama celui amenințat pentru a se simți constrâns a ceda, contra voinței sale, condițiuni sub care a fost proferată amenințarea.

În contra acestei sentințe se fac apeluri: de înculpat pentru achitare în delictul de injurii și de Parchetul tribunalului respectiv, pentru a fi condamnat înculpatul și pentru faptul de amenințare cu moartea.

Inanitea Curții de Apel, reclamantul declarând că s'a împăcat cu înculpatul pentru ambele fapte reclamate și că-și retrage plângerea pentru a se stinge urmărirea, Curtea de Apel prin deciziunea nr. 549 din 1937, luând act de această declarațiune, a stins acțiunea publică privitoare la faptul de injurii prin împăcare și a dispus încetarea urmăririi în faptul de amenințare pe baza declarației de retragerea plângerei și închide dosrul.

În contra acestei deciziuni, Parchetul Curții de Apel declarând recurs, susține prin motivul de casare formulat că greșit Curtea de fond a hotărât încetarea urmăririi faptului de amenințare, pe baza declarației reclamantului că-și retrage plângerea, deoarece, arată recurentul, deși este exact că delictul de amenințare nu poate fi urmărit decât la plângerea prealabilă a părții vătămate, totuși odată începută urmărirea, retragerea plângerii nu mai poate produce încetarea ei.

S'a dedus înanitea complectului de divergență cestiunea de a se ști dacă retragerea plângerei prealabile în infracțiunile a căror încriminare și urmărire este condiționată de formularea unei atari plângeri atrage nulitatea urmăririi.

Codul penal ardelean, dela care legiuitorul român s'a inspirat, când a introdus în Codul penal Carol II instituțiunea plângerii prealabile, prevede în art. 116 că partea vătămată poate să retragă plângerea prealabilă, dacă sunt cazuri de acelea în cari legea nu face excepție, dar numai înainte de pronunțarea sentinței.

În conformitate cu dispozițiunile aceluiași text și art. 326 pct. 4 pr. pen. ardeleană, retragerea acțiunii publice și achitarea infractorului.

Deci, rezultă din aceste dispozițiuni că principiul legii ardelenice în materie de plângere prealabilă era că retragerea plângerei atrage stingerea acțiunii publice în toate cazurile în cari legea nu face excepție.

Legiuitorul noului cod penal român, deși a admis această instituțiune a plângerii prealabile, statornicind prin art. 162 că, în cazul în care legea condiționează încriminarea unei infracțiuni de plângerea prealabilă a părții vătămate, cercetarea și urmărirea nu pot avea loc fără acea plângere, n'a înscris însă în noul cod și dispozițiunile cuprinse în art. 116 cod. penal mai sus citat, privitoare la efectele retragerii plângerei prealabile asupra acțiunii publice, ceea ce duce la concluziunea că legiuitorul n'a înțeles să admită pentru partea vătămată dreptul de a mai dispune de acțiunea penală în caz de infracțiuni urmăribile la plângerea prealabilă din moment ce a intervenit o atare plângere decât în anume cazuri expres arătate.

Prin urmare, dacă pentru încriminarea unor anume infracțiuni, codul penal român cere existența unei plângeri prealabile, fără de care acțiunea publică nu poate fi pusă în mișcare, odată ce însă o atare plângere a fost introdusă, partea reclamată nu mai este în drept, potrivit principiului adoptat, de a oprit cursul acțiunii prin retragerea plângerii făcute.

Acest principiu, cu privire la efectele retragerii plângerii prealabile, spre deosebire de aceea prevăzută de art. 116 cod. penal ard. și 326 pct. 4 pr. pen. ard. se evidențiază și mai mult atunci când prin art. 174 din codul penal român se precizează cazurile de stingerea încriminării prin împăcare în anume infracțiuni urmăribile tot la cererea părții vătămate.

Intr'adevăr, dacă s'ar admite că retragerea plângerii prealabile poate împiedica cursul acțiunii publice, dispozițiunea din art. 174 ar rămâne fără utilitate din moment ce la același rezultat se ajunge pe baza declarațiunii din partea reclamantului că-și retrage plângerea.

Însă, din moment ce în cazurile vizate de art. 174 c. pen. s'a prevăzut că numai acest mod de stingerea acțiunii publice este operant, prin aceasta legiuitorul a învederat că retragerea plângerii prealabile nu poate avea drept consecință oprirea cursului acțiunii publice decât în cazurile în cari în mod expres se prevede aceasta.

Se învoacă ca argument al părerei contrarii și deci a consecințelor legale identice — ca și în codul penal ungar aplicabil anterior noului cod în Transilvania — cu privire la efectele retragerii plângerii, dispozițiunea cuprinsă în art. 441 cod. penal Carol II, care prescrie că în infracțiunile acolo arătate retragerea plângerii

nu împiedecă cursul acțiunii penale susținându-se că aceasta ar învedera tocmai regula că o atare retragere nu duce la stingerea acțiunii decât în cazurile când legea a făcut excepție de la acest principiu.

Legiuitorul noului cod penal, cu privire la textele referitoare la infracțiunile în contra bunelor moravuri, s'a inspirat mai mult din legislația maghiară — codul penal ardelean — și care în art. 238, după ce arată că acele infracțiuni se urmăresc numai la plângerea prealabilă a părții vătămate, prevede dispozițiunea că plângerea odată făcută nu mai poate fi retrasă.

O atare dispozițiune de excepție era necesară a fi trecută în textul din legiuirea maghiară din moment ce principiul general în această legislație era, după cum s'a arătat, că partea este în drept să-și retragă plângerea înaintea primei instanțe și în care caz se pronuță de instanță o sentință achitătoare în baza art. 326 p. 4 proc. pen.

Inserarea și de noul legiuitor în art. 441 a mențiunii de mai sus, devenită inutil față de principiul admis, își are explicațiunea în faptul de a se fi pierdut din vedere cu ocaziunea traducerei textului corespunzător ungar — art. 238 — eliminarea acestei dispozițiuni.

Mentținerea ei în art. 441 sus citat cată deci a fi privită ca fiind de prisos. deoarece, chiar fără o atare mențiune, retragerea plângerii în asemenea infracțiuni față de principiul contrariu legii maghiare, adoptat de noul cod, rămânea tot fără efect asupra mersului acțiunii penale care continuă a subsista atunci când nu există o dispozițiune expresă contrarie cu aceea conținută în art. 526 — furt între rude — și 445 alin. 4 — adulter — în care se prescrie că retragerea plângerii duce la stingerea acțiunii publice și care constituiesc astfel derogări exprese dela principiul de mai sus.

În speță, inculpatul L. Zv. era supus judecății, pe lângă delictul de injurii și pentru acela de amenințare cu moartea, prevăzut de art. 494 cod. penal, în care este de asemenea cerută plângerea prealabilă constatată în cazul de față.

Intru cât acest text nu prescrie că retragerea plângerii prealabile atrage stingerea incriminării și nici nu admite ca acțiunea să fie stinsă prin împăcare, urmează a decide, — potrivit principiului mai sus expus — că instanța de fond numai cu violarea art. 494 cod. penal și a principiului în materie de plângere prealabilă, a decis încetarea urmăririi în delictul de amenințare, în urma declarației reclamantului că-și retrage plângerea, declarațiune care, după cum s'a arătat, nu putea avea în mod legal nicio influență asupra acțiunii publice promovată prin introducerea plângerei prealabile.

Deci, motivul de casare fiind întemeiat, recursul cată a fi admis, deciziunea respectivă a fost casată și cauza trimisă aceleiași instanțe pentru o nouă judecare.

CURTEA DE CASAȚIE SECȚIA II.

Dec. Nr. 3958/38.

Preș. M. Mosgos pres.

Hotărîre de condamnare. Recurs cu mai multe motive dintre care două de neconstituțio-

nalitatea legii pe baza căruia a fost condamnat. Respingerea recursului în ce privește motivele obișnuite. Mandat de arestare pentru executarea pedepsei. Contestație. Recursul de neconstituționalitate nefiind judecat, condamnarea nu este definitivă și nu poate fi executată.

Art. 520 pr. pen. Regele Carol II.

În conformitate cu dispozițiunile art. 473 pr. pen. Carol II, recursul este suspensiv de executarea condamnării penale cât și a despăgubirilor civile;

Potrivit dispoz. art. 520 pr. pen. pedepsele pronunțate prin hotărîri nu se pot executa decât după ce aceste hotărîri au rămas definitive în privința condamnării penale, care, conform punctului 4 al aceluiași text, în cazuri ca în speță, nu poate avea loc decât atunci când recursul inculpaților ar fi fost respins;

Pe de altă parte Curtea de Casație — conform dispoz. art. 29 din legea ei organică — judecă chestiunea constituționalității unei legi, putând declara neaplicabile pe acelea care ar fi contrarii constituțiunei, iar instanța înaintea căreia se va fi ridicat chestiunea de neconstituționalitatea unei legi va continua să judece căreia se va fi ridicat chestiunea de neconstituționalitate să fie adusă în judecata secțiunilor unite ale Curții de Casație, după ce procesul va fi fost rezolvat în mod definitiv, chiar și în casație, prin rezolvarea altor motive de recurs de secțiunea competentă;

Că astfel fiind și cum se constată în cauză existența a încă două motive de casare privitoare la neconstituționalitatea legii aplicate, motive ridicate în cadrul recursului declarat în condițiunile legii și care este util, urmează a conchide că, secțiunea a II-a a acestei Inalte Curți judecând numai motivele recursului intrând în competența sa, Curtea de apel numai cu exces de putere și violarea textelor suscitade a putut da soluțiunea criticată, deoarece, în atari condițiuni recursul își păstrează efectul de a fi suspensiv de executare;

Că prin urmare, motivul de casare este întemeiat și cată a se admite, fără discutarea celorlalte motive cari devin fără interes, afacerea urmând a fi trimis, spre o nouă judecare, Curții de apel Brașov S. II-a.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE SECȚIUNI-UNITE.

Audiența dela 20 Aprilie 1939.

Președinția d-lui **Andrei Rădulescu**, prim-președinte.

Dec. nr. 156 — Dosar nr. 46 din 1939.

Reprezentare în penal. Inculpat reprezentat prin procurator special. Infracțiune pedepsită mai mult de 3 luni închisoare, dar redusă de instanță la o pedeapsă mai mică de 3 luni. Neapelarea hotărîrii de parchet. Validitatea prezentării prin procurator. Art. 77 pr. pen. alin. 1.

Curtea,

Având în vedere că din actele dosarului se constată că recurenții, fiind condamnați de către Tribunalul Câmpulung-Bucovina la amendă pentru delictul de ultraj prevăzut și pedepsit de art. 253 c. pen., au făcut apel pe care Curtea de Apel Cernăuți l-a respins conside-

rându-i lipsă și neținând seama de prezența mandatarului lor special în instanță, pe motiv, că fiind vorba de un delict pedepsit de lege cu mai mult de 3 luni închisoare inculpatul urma să se prezinte în persoană potrivit art. 77 pr. pen.;

Că se constată că Ministerul public n'a făcut apel;

Având în vedere, că prin recursul făcut contra deciziei Curții de Apel, recurenții au invocat următorul motiv de casare:

Exces de putere și violare de lege (art. 474 II cif. 7 din pr. pen. Carol al II-lea) prin aceea că s'a violat art. 77 alin. 1 din pr. pen. Carol al II-lea.

Instanța de apel, dând o greșită interpretare art. 77 alin. 1 din pr. pen. Carol al II-lea, a exclus pe avocatul subsemnaților Dr. O. Schwammenthal dela reprezentarea subsemnaților, violând prin acest procedeu nu numai legea (art. 77 pr. pen.) constituind și motivul de nulitate prevăzut de art. 104 pr. pen. respectiv motivul de nulitate prevăzut de art. 474 I cifra 4 și 5, cât și motivul de nulitate prevăzut de art. 474 II cifra 7 din pr. pen.).

Având în vedere, că chestiunea dedusă în judecata Secțiunilor Unite prin încheierea nr. 605 din 1939 a Secțiunii a II-a a acestei Curți, în urma ivirii unei a II-a divergențe asupra motivului de mai sus, este aceea de a se ști, dacă inculpatul, condamnat de prima instanță la o pedeapsă mai mică de 3 luni — Ministerul public nefăcând apel — se poate prezenta în instanța de apel numai prin procurator, când legea prevede pentru delictul incriminat o pedeapsă ce depășește cuantumul mai sus arătat;

Considerând, că prin art. 77 pr. pen. se prevede că: „In procesele penale înaintate instanțelor de fond, inculpatul trebuie să se prezinte în persoană. In procesele de contravenții, de delict care atrag după lege pedeapsa închisorii mai mică de trei luni în acțiunile directe, precum și în acele în care acțiunea penală se poate stinge prin împăcare, inculpatul se poate prezenta și prin mandatar cu procură specială.

În toate cazurile instanța poate ordona aducerea în persoană a inculpatului.“

Considerând, că rațiunea pentru care legiuitorul acordă inculpatului facultatea de a se prezenta la instanțele de fond în persoană sau prin procurator special, în cazurile în cari pedeapsa ce i s'ar putea aplica după lege, nu ar depăși închisoarea de 3 luni, este că pedeapsa e relativ ușoară, iar pentru evitarea sau atenuarea ei nu este nevoie ca inculpatul să fie prezent; că dacă totuși, instanța socotește necesară prezența lui, poate ordona aducerea acestuia înaintea sa;

Considerând că o situație analoagă există și în ipoteza când inculpatul este dat în judecată pentru infracțiuni, care atrag după lege pedepse mai mari de 3 luni închisoare, însă a fost condamnat de prima instanță la o pedeapsă mai mică de 3 luni, iar parchetul n'a făcut apel, astfel încât pedeapsa aplicată este tot sub 3 luni, ca și în ipoteza prevăzută de art. 77 alin. I pr. pen.;

Considerând, că, în asemenea împrejurări,

nu este logic să se aplice alt regim decât cel prevăzut de art. 77 alin. I pr. pen.; că analogia situației și identitatea de rațiune împun să se aplice aceleași norme;

Considerând că, dacă în art. 77 alin. I pr. pen. au fost înscrise cuvintele „după lege“, care nu existau în procedura penală anterioară, aceasta nu poate constitui un argument contra interpretării de mai sus, deoarece pedeapsa derivă din lege și infracțiunile atrag după lege pedeapsa și ca atare cuvintele citate n'au putut adăoga ori schimba acest principiu;

Că, astfel fiind, atunci când în spetă Curtea de Apel Cernăuți a decis că recurenții de azi Bernard și Berta Bercovici, condamnați de Tribunalul Câmpulung pentru delictul de ultragiu numai la amendă cu aplicare de circumstanțe atenuante, nu au fost prezenți în instanță, deși erau reprezentanți prin procurator special, apelul fiind făcut numai de inculpați, iar nu și de Ministerul public, prin acest mod de a judeca și hotărî, Curtea a interpretat greșit și a violat dispozițiunile art. 77 pr. pen. și deci recursul urmează a se admite.

Pentru aceste motive, Curtea admite recursul etc.

CURTEA DE CASAȚIE SECȚIA II.

Dec. Nr. 1677/39.

Preș. M. Mosgos preș.

Sentință pronunțată în primă și ultimă instanță de tribunal pe temeiul legii tipăriturilor, din 23 Martie 1904. Cine judecă recursul. Divergență. Competența revine Curții de Apel. Art. 31 legea Curții de Casație. Art. 19 pr. pen. Carol II.

Se constată, că deschizându-se acțiune publică contra lui S. L., directorul revistei „B.“ în baza art. 9 al legii din 23 Martie 1904, pentru faptul de a nu fi trimis Bibliotecii Academiei Române, conform legii, în 2 exemplare, numerele 1 și 3 ale acelei reviste pe anul 1931, tribunalul Bihor S. I-a, prin sentința Nr. 1097/937, dispune — în baza art. 4 pct. 2 p. p. — încetarea urmăririi, pe motiv că faptul a fost prescris; că în contra acestei sentințe Academia Română face recurs la Curtea de Apel Oradea și această Curte își declină competența în favoarea Inaltei Curți pe considerațiunea că potrivit art. 10 din legea din 23 Martie 1904, infracțiunea judecându-se de tribunal în primă și ultimă instanță, judecarea recursului aparține Inaltei Curți de Casație așa cum a fost modificată la 31 Martie 1932, deoarece Curțile de Apel pudesă ca instanțe de casare numai recursurile declarate împotriva sentințelor pe cari tribunalele le pronunță ca instanță de apel.

Recursul introdus de Academia Română este îndreptat împotriva unei sentințe dată de un tribunal în primă și ultimă instanță în baza art. 10 din legea pentru obligația atelierelor de arte grafice din 23 Martie 1904, înregistrată în 1922 și modificată în 1937.

Art. 31, par. 2, lit. a din legea Curții de Casație, astfel cum a fost modificată la 31 Martie 1932, prevede că secțiunea a II-a a Inaltei Curți judecă recursurile în materie penale, fie că infracțiunile sunt prevăzute de codul penal sau în legile speciale, cu excepția recursurilor de-

clarate împotriva sentințelor tribunalelor date ca instanțe de apel, cari trec în judecata Curților de Apel și împotriva cărților de judecată pronunțate în ultimă instanță, care rămâne în competența tribunalelor.

În această categorie a recursurilor trecute în judecata Curților de apel, câtă a fi socotite și acelea declarate împotriva sentințelor pronunțate de tribunale în primă și ultimă instanță, deoarece prin sentințele date de tribunale ca instanțe de apel, legiuitorul n'a putut înțelege decât să cuprindă pe toate acele date de tribunale ca ultimă instanță de fond, indiferent dacă au judecat ca instanță de apel sau direct ca primă și ultimă instanță, deoarece nu era nici o rațiune a distinge între aceste două feluri de sentințe și care, ca consecință, să conducă la competența de judecată a recursurilor declarate împotriva lor, a instanțelor de grad diferit.

O atare interpretare este, de altfel, conformă și principiului noului cod de procedură penală Carol II, care prin art. 19, recunoscând Curții de Casație competența de a judeca numai recursurile împotriva Deciziunilor Curților de apel, Curților cu jurați azi desființate și Camerelor de acuzare, în mod implicit statornicește că Inalta Curte nu judecă recursurile îndreptate împotriva sentințelor date în ultimă instanță de tribunale.

Dacă noul cod de procedură penală, cu ocazia fixării competenței Curților de Apel, ca instanță de casare, întrebuintează în art. 17 pct. 3, ca și în art. 31 al legii Curții de Casație mai sus citat, aceeași expresiune, de „instanțe de apel“, această înțelegere nu poate duce însă în mod necesar la concluziunea că, competența acestor Curți ar fi fost limitată numai la judecarea recursurilor declarate împotriva sentințelor pronunțate de tribunale, ca instanțe de apel, și, ca consecință de competența de judecată a recursurilor introduse în contra sentințelor tribunalelor date în primă și ultimă instanță, ar reveni Inaltei Curți, dat fiind că prin nici un text al codului de procedură penală și nici prin legea pentru obligația atelierelor de arte grafice, în baza căreia a fost dată sentința atacată cu recursul de față, nu se prevede că instanța competentă a judeca atari recursuri este Curtea de Casație; iar din potrivă art. 193 p. p., care reglementează competența de judecată a Curții de Casație, prescrie, după cum s'a arătat mai sus, că Inalta Curte judecă numai recursurile declarate contra deciziunilor Curților de Apel și Camerelor de acuzare.

Că dar în speță instanța competentă să judece recursul făcut de Academia Română în contra sentinței tribunalului Bihor,, care a judecat în primă și ultimă instanță, în baza art. 10 din legea pentru organizarea atelierelor de arte grafice din 23 Martie 1904, întregită în 1922 și modificată în 1937, fiind Curtea de Apel din Oradea, din circumscripția căreia tribunalul Bihor face parte, Inalta Curte urmează a se declara incompetentă să judece acest recurs, și, stabilind competența, a trimite dosarul pentru judecarea acestui recurs, la Curtea de Apel Oradea.

Jurisprudențe la alte legi

CURTEA DE CASAȚIE, SECȚIA II.

Dec. No. 480/38.

Preș. A. Lerescu, cons.

Debitor proprietar și pensionar. Declarațiune de asanare. Nedecararea venitului provenit din pensiunea sa lunară. Nesanționată cu decăderea. Înțelesul noțiunii „activ“ din art. 10 și 14 din lege. Cuprinde numai patrimoniul propriu zis. Excluderea veniturilor cari n'au nicio legătură cu conversiunea.

În urmărirea slită imobiliară pornită de creditoarea ipotecară, Societatea anonimă Coasta de Argint Balcic Ecrene, în baza actului de împrumut cu ipotecă autentificat la nr. 32742/1930 și înscris la nr. 2210/1931 la Tribunalul Ilfov, pentru suma de 1.562.000 lei asigurată cu ipotecă în rangul II, asupra imobilului din Satul Ecrene, Comuna Techete, Județul Caliacra, contra debitorului Ap. P., acest debitor a făcut contestație, cerând desființarea urmăririi în baza art. 68 din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934 pe motivul că îndeplinește condițiunile cerute de art. 1 și 2 din această lege.

Tribunalul Ilfov s. Notariat, prin jurnalul nr. 12.564 din 13 Mai 1936 a admis cererea și a dispus desființarea actelor de urmărire, întru cât a constatat, că urmăritul debitor domiciliază într-o comună rurală dinainte de 18 Decembrie 1931 și că nu era comerciant la data contractării datoriei.

Împotriva acestui jurnal a declarat apel atât creditoarea urmăritoare, Societatea Anonimă Coasta de Argint Balcic Ecrene cât și creditoarea Societatea Anonimă de asigurări Generală, învovând prin motivul I că, chiar dacă debitorul ar întruni condițiunile legii lichidării, totuși el este decăzut deoarece a omis cu rea credință să treacă în declarația de conversiune și pensia de 11.700 lei lunar ce o primea dela Casa Regală.

Curtea de Apel București S. II-a, cercetând numai acest motiv, prin decizunea cu nr. 239 din 28 Mai 1937, admite apelurile și reformând jurnalul atacat, a respins, cererea debitorului Ap. P. ca nefondată.

Se susține de recurentul Ap. P. că art. 10 din legea lichidării datoriilor din 1934 prevede sancțiunea decăderii dela beneficiul conversiunii aceluia, cari omit cu rea credință a declara o parte din activul lor. Legiuitorul prin cuvântul „activ“ s'a referit la patrimoniul propriu zis, iar nu și la veniturile cari nu au nicio legătură cu conversiunea, așa că interpretarea dată de Curtea de Apel că termenul „activ“ este generic și deci noțiunea de avere conține atât capitalul propriu zis cât și veniturile de orice proveniență este dată prin exces de putere și greșită interpretare a textului deoarece, zice recurentul, decăderile într-o lege specială sunt de strictă interpretare, neputând fi extinse în lipsă de text și la alte cazuri neprevăzute; mai susține recurentul că, tot prin greșită interpretare a art. 14 din citata lege, Curtea de Fond a hotărât că prin noțiunea de „activ“ se înțelege și ve-

nit, deoarece din modul cum este redactat acest text, legiuitorul a înțeles să acorde creditorului următor dreptul de a urmări numai fructele bunului ce garantează creanța convertită și numai astfel de venituri pot constitui obiecte de urmărire.

Art. 8 din legea pentru lichidarea datorilor agricole și urbane promulgată la 7 Aprilie 1934 prevede că declarațiunile de asanare care trebuiesc făcute de debitorii vor cuprinde o arătare exactă a tuturor datorilor debitorului, a activului și a tuturor veniturilor, cum și alte indicațiuni ce nu interesează în speță.

Pe de altă parte, art. 10 din aceeași lege dispune că debitorii prevăzuți de art. 8, cari n'au făcut declarațiuni de asanare cel mai târziu până la expirarea termenului prevăzut de acest text, precum și toți aceia cari în declarațiunile lor făcute conform art. 7 și 8 au omis cu rea credință o parte din activul lor sau au arătat datorii fictive vor pierde beneficiul legii.

Din dispozițiunile de mai sus rezultă că deși în principiu debitorul este ținut să declare și veniturile sale, totuși nedeclararea lor nu este sancționată cu decăderea, art. 10 limitând o asemenea consecință numai la următoarele trei cazuri: a) nefacerea declarațiunii în termenul fixat; b) omisiunea unei părți din activ; c) arătarea de datorii fictive în cazurile b) și c) fiind necesară și reaua credință din partea debitorului.

În ceea ce privește veniturile, art. 10 neprevăzând în mod expres că omiterea lor produce același efect de decădere, este evident că chestiunea nu prezintă interes nefiind vorba decât că recurentul a omis să treacă și pensiunea ce primea lunar dela Casa Regală, ceea ce constituie un venit a cărei nedeclarare nu este sancționată cu decăderea de acel text.

Sustinerea societății creditoare, intimată în acest recurs, că veniturile intrând în noțiunea de „activ”, nedeclararea lor cu rea credință atrage decăderea prevăzută de art. 10 citat, nu este întemeiată deoarece din explicațiunile date de raportorul legii de lichidare la Senat rezultă că ceea ce s'a avut în vedere, a fost numai activul patrimonial propriu zis excluzându-se veniturile cari nu au nicio legătură cu conversiunea.

Dacă intențiunea legiuitorului ar fi fost ca să decadă pe debitor pentru simpla nearătare a veniturilor, trebuia să prevadă aceasta prin art. 10, cu atât mai mult cu cât art. 8, care indică în ce fel are a se face declarațiunea, enumeră activul și veniturile în mod separat, ceea ce înseamnă că după chiar litera legii aceste noțiuni nu trebuiesc confundate.

Dacă este adevărat că declarațiunea veniturilor poate să prezinte importanță pentru creditorii întru cât, în caz de neplată a unei rate de conversiune, conform art. 14 alin. I au dreptul ca să le urmărească, însă nu e mai puțin adevărat că, după cum s'a arătat mai sus, creditorii vor urmări veniturile imobilelor cari formează activul debitorului și deci gajul plăței creanțelor supuse conversiunii.

Deci, în speță Curtea de Apel decăzând pe

debitorul Ap. P. pe motivul că în declarațiunea sa nu a trecut și pensia de 11.700 lei lunar ce o primea dela Casa Palatului Regal, prin aceasta a violat sus menționatele texte, așa că motivul găsindu-se întemeiat, recursul cată a se admite casându-se deciziunea cu trimitere la aceeași instanță pentru o nouă judecată.

CURTEA DE CASAȚIE, SECȚIA I.

Dec. No. 145/30.

Preș. S. Tipei, cons.

Dreptul acordat primarului de a reprezenta comuna în justiție nu-i acordă și pe acela de a angaja singur în numele ei avocați în proces. Angajamentele neratificate ulterior de consiliul comunal nu pot fi opuse comunii.

Potrivit art. 58 din legea pentru unificarea administrativă din 1925, primarul reprezintă comuna în justiție și poate face în cazuri urgente orice act în justiție necesar conservării unui drept, rămânând să fie ulterior abilitat de consiliul comunal în ale cărui atribuțiuni cad toate chestiunile privitoare la întentări de procese tranzacțiuni etc. potrivit art. 51 lit. p din aceeași lege.

Din art. 51 lit. p și 58 din legea administrativă din 1925 rezultă că abilitarea consiliului comunal constituie o chestiune esențială pentru opozabilitatea măsurilor luate de primar față de comună și că dreptul acordat primarului de a prezenta comuna în justiție nu implică și dreptul de a angaja avocați, care reclamă o cheltuielă ce nu se poate face fără aprobarea consiliului comunal.

În speță Curtea de Apel în considerentele deciziunii sale se mărginește a constata că avocatul a fost angajat de primarul recurentei, fără autorizarea consiliului comunal, în vederea unor lucrări juridice în scopul conservării drepturilor comunei, fără însă a stabili că acest angajament a fost ratificat ulterior de consiliul comunal, pentru a-i se putea opune recurentei obligațiunile derivând din acest act.

Așa, fiind, această parte a motivelor de casare bazată pe violarea art. 58 din legea pentru unificarea administrativă este întemeiată și deci recursul urmează a se admite iar decizia a se casa cu trimitere.

CURTEA DE APEL TIMIȘOARA, SECȚIA II.

Dec. Nr. 68—38.

Președinte: N. Periețeanu, preș.

Impozit minimal. Societate anonimă. Inetarea activității. Nu poate fi impozabilă. Art. 39 din legea contribuțiunilor directe.

Instanța de apel a anulat impunerea făcută prin procesul verbal de impunere, însă a suspus-o la venitul minimal. Contra acestei decizii s'a făcut recurs.

Din cuprinsul art. 31 din legea contribuțiunilor directe se desprinde neîndoios intențiunea legiuitorului de a lovi cu impozit veniturile realizate în mod precis sau cele presumate a fi realizate după metodele înscrise în art. 39 din legea contribuțiunilor directe.

Intr'adevăr, acest articol supune la impozitul minimal întreprinderile care prezintă un

bilanț deficitar, deci acele întreprinderi care activează, însă din împrejurări independente de voința lor se soldează cu un deficit, iar nu și acele întreprinderi care nu mai activează sub nicio formă și sunt pur și simplu închise, cum este în speță.

A se admite teza fiscului ar însemna să se supună impozitului venituri neexistente sau întreprinderi care nu activează, ceea ce legiuitorul nu a înțeles s'o facă.

Prin urmare, recursul fiscului este nefondat.

CURTEA DE CASAȚIE, SECȚIA III.

Dec. Nr. 1582—38.

Președinte: I. G. Lupu, preș.

Legea conversiunii. Cererea de aranjament prevăzută de art. 50. Constituie o veritabilă acțiune cu caracter contencios. Se poate prima. Creditor trecut de debitor pe lista creditorilor săi. Este parte interesată în cauză. Poate cere perimarea. Înțelesul expresiunii „parte interesată” din art. 257 pr. civ. Procedura de convocarea creditorilor. Este gratuită. Se face din oficiu. Partea nu trebuie să mai depună diligență pentru emiterea citațiilor. Grija instanței. Nu curge primarea.

Tribunalul Dolj s. III-a, prin sentința nr. 83 din 17 Martie 1937, a admis, în majoritate, cererea de perimare introdusă de Banca Comerțului din Craiova, declarându-se perimată cererea făcută de Societatea în nume colectiv Emanuel David de a beneficia de dispozițiunile art. 50 din legea lichidării datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934.

Tribunalul constată că posterior admiterii în principiu a cererii de către prezidentul tribunalului și trimiterii aceseteia în fața judeului delegat, unde debitorul a achitat cheltuielile de procedură fixate, Banca Comerțului a făcut o acțiune provocatorie pe temeiul art. 69 din aceeași lege, dispunându-se și suspendarea operațiunilor din fața judeului delegat: acțiunea a fost respinsă iar sentința confirmată de Curte prin respingerea apelului; mai departe tribunalul examinând obiecțiunile și apărările formulate de părți, analizează dacă cererea introdusă pe temeiul art. 50 citat constituie sau nu o acțiune și dacă este deci supusă prescripțiilor art. 257 pr. civ. ajungând la soluția afirmativă; în speță, tribunalul constată că dela 1 Noembrie 1935, — când respingându-se acțiunea provocatorie s'a dispus prin aceeași sentință continuarea lucrărilor în fața judeului delegat — data ultimului act de procedură în cererea de aranjament a Societății Emanuel David, și până la 24 Decembrie 1936, data introducerii cererii de perimare, nu a mai intervenit niciun act de procedură cu caracter contradictor; în această delăsare a cererii tribunalul constată o neglijență voită a debitorului de a tergiversa rezolvarea cererii sale.

În contra acestei sentințe, Societatea în nume colectiv Emanuel David, a făcut prezentul recurs.

1. Recurenta societate susține că s'a violat și dat o greșită interpretare art. 66 și 257 pr. civ., art. 50 din legea lichidării din 7 Aprilie 1934 și a principiilor procedurale, prin aceea că se con-

sideră de către tribunal cererea de aranjament făcută pe temeiul art. 50 ca o acțiune, având un caracter contencios și ca atare intrând în prevederile art. 257 pr. civ.; recurenta susține că o atare cerere nu poate fi considerată ca o acțiune, deoarece nu are ca temei revindicarea unui drept, ci o favoare neexistând nicio obligație din partea creditorilor; că nu există un litigiu, justiția nu pronunță o hotărâre; că eventualele contestații ce s'ar grefa pe cererea de aranjament sunt perimabile, dar nu și cererea însăși; că procedura aranjamentului prevăzută de art. 50 este de natură grațioasă și deci cererea de perimare e inadmisibilă.

Potrivit art. 257 pr. civ. sunt supuse perimării orice acțiune, contestațiune, etc., dacă partea va lăsa să treacă doi ani — respectiv 1 an (art. 903 c. com.) — dela cel din urmă act de procedură.

Dacă noțiunea de acțiune este susceptibilă de diferite sensuri, acesta trebuie să fie cât mai general în cadrul art. 257 pr. civ., întru cât instituția perimării este edictată de legiuitor într'un interes superior social, acela ca conflictele de drepturi deduse în fața justiției să ia cât mai repede sfârșit.

Prin expresiunea de „acțiune” înțelegându-se în genere calea în justiție (via juris) pentru valorificarea sau protejirea unui drept necunoscut sau contestat; o cerere introdusă de un comerciant, pe temeiul art. 50 din legea lichidării datoriilor din 7 Aprilie 1934, pentru a obține un aranjament al datoriilor sale în condițiunile aceluși text, constituie — independent de denumimrea dată de legiuitor — o acțiune întru cât prin o atare cerere debitorul comerciant pretinde valorificarea dreptului său de a obține reducerea și eșalonarea plății datoriilor sale.

Este inexactă afirmațiunea recurentei că în o atare cerere comerciantul solicită o favoare și nu un drept, deoarece dacă până în momentul legiferării concordatului prevăzut de art. 50 din legea lichidării datoriilor, problema aranjării datoriilor unui comerciant cu creditorii săi putea avea acest aspect, din momentul intrării în vigoare a acestei legi, comerciantul nu pretinde o favoare din partea creditorilor săi, ci un veritabil drept legiferat, ca, dacă întrunește anumite condițiuni prevăzute de citatul text, datoriile sale să se bucure de a anumită reducere și eșalonare a plății, care vor varia dela caz la caz, după capacitate de plată a debitorului.

Este inadmisibil să se susțină că debitorul comerciant solicită o favoare — ca o noțiune opusă acelea de drept — întru cât legea și activitatea juridică nu cuprind în câmpul preocupărilor lor noțiuni sau instituțiuni ca cea de „favoare”, ci numai drepturi și obligațiuni; dacă, prin imposibil, legiuitorul ar fi reglementat o favoare pentru debitor de a pretinde aranjamentul din art. 50, nu ar fi condiționat această cererea de o serie de elemente obiective, care trebuiesc întrunite în persoana și patrimoniul debitorului, favoarea putând fi acordată sau respinsă pur și simplu.

Din sentința atacată rezultă că cererea de aranjament formulată de Societatea în nume colectiv Em. David după ce a fost admisă în

principiu a fost trimeasă în fața judeului delegat, fiind apoi suspendată printr-o încheiere a tribunalului, până la rezolvarea acțiunii provocatorii intentată de creditoarea Banca Comerțului din Craiova.

Atât procedura în fața judeului delegat, cât și aceea următoare, ca opoziții, apeluri, etc. au un evident caracter contencios întru cât, după cum se exprimă legiuitorul prin art. 7 din legea concordatului preventiv, aplicabil și în aranjamentul prevăzut de art. 50 din legea lichidării datoriiilor, creditorii convocați înaintea judeului delegat discută și se pronunță asupra cererii, putându-se opune la admiterea cererii pe considerațiuni, fie de drept, fie de fapt, că comerciantul nu întrunește condițiunile legii — sau la admiterea unor creditori ori creanțe (art. 16 și 17 din legea concordatului preventiv aplicabile în cauză potrivit art. 50 din lege și art. 50 din regulamentul legii lichidării datoriiilor), născându-se astfel adevărate desbateri contradictorii, asupra cărora judele delegat este obligat a se pronunța printr'un proces verbal susceptibil de atac, fie pe calea opoziției, fie a apelului, după cum privește condițiile de admitere a aranjamentului sau înscrierea creanțelor.

Întreaga procedură a aranjamentului prevăzut de art. 50 constituind un tot indivizibil, întreaga procedură trebuie să privească ca având un caracter contencios.

Este de asemenea neexact a se susține că în această materie nu se pronunță hotărâri, că deci nu există un litigiu rezolvat judecătorește, deoarece, indiferent de denumirea ce-i este dată, procesul verbal încheiat de judele delegat conține soluțiunile date de acesta asupra contestațiunilor și opunerilor creditorilor și asupra cărora debitorul sau creditorii au drept de apel sau opoziție.

Este suficientă posibilitatea legală ca o procedură anumită să antreneze desbateri contradictorii, pentru ca aceasta să fie considerată ca fiind litigioasă sau contencioasă; astfel ieșirea din îndiviziune normată printr-o cerere, denunțată în drept acțiune în partaj, poate să se reducă la o simplă determinare a bunurilor de împărțit și a loturilor de atribuit, după cum se poate transforma într-o serie de contestații a calității de moștenitor, a bunurilor ce fac parte din masa succesorală, etc.

Fiind deci stabilit că cereerea de aranjament prevăzută de art. 50 din legea lichidării datoriiilor din 7 Aprilie 1934 constituie o veritabilă acțiune cu caracter contencios, motivele de casare sunt nefondate și urmează a fi respinse.

2. — Recurența susține că s'a făcut de tribunal o violare și greșită interpretare a art. 257 pr. civ. săvârșindu-se în același timp și o eroare gravă de fapt, omisiune esențială și nemotivare, prin aceea că Banca Comerțului nu avea calitatea de creditoare și că în orice caz nu era parte în sensul art. 257 pr. civ.; că tribunalul se mulțumește a motiva că Banca Comerțului a fost trecută de debitor pe lista creditorilor săi și că apare ca o creditoare; că a arătat, și tribunalul nu se ocupă de această a doua apărare a sa, că în orice caz banca nu este parte inte-

resată pentru a cere primirea întru cât nu este un creditor verificat; că nu a indicat banca ca creditoare, ci a cerut să fie citată pentru a se constata că creanța sa este achitată, iar tribunalul, prin exces de putere, denaturare de acte și violarea art. 66, 257 pr. civ. și art. 50 din legea lichidării a afirmat contrariul.

Din sentința atacată rezultă că tribunalul a reținut și respins motivat apărarea debitoarei că Banca Comerțului nu este creditoare și nici parte, arătând că deși este indicată pe lista creditorilor ca fiind achitată, totuși, din moment ce figurează pe acel tablou, rămâne cu această calitate până ce în fața judeului delegat se va lămuri această chestiune.

Astfel fiind, nu poate fi vorba de o denaturare sau un exces de putere din partea tribunalului, deoarece acesta pornește în nemotivare ce face dela aceleași constatări pretinse și de recurență, că creditoarea Banca Comerțului avea mențiunea că este achitată.

Prin expresiunea de „parte interesată“ din art. 257 pr. civ. înțelegându-se contradictoriul reclamantului, cel cu interese opuse, este evident că un creditor chiar condițional este o parte cu interese contrarii reclamantului, deci parte interesată în a cere primirea acțiunii.

Astfel fiind și acest motiv urmează a fi respins ca nefondat.

3. — Recurența susține că s'a săvârșit de către tribunal o violare și greșită interpretare a art. 257 pr. civ., a art. 50 din legea conversiunii, denaturare de acte, omisiune esențială, nemotivare și exces de putere, prin aceea că procedura înaintată judeului delegat a fost suspendată în urma introducerii acțiunii provocatorii; că s'a judecat în această acțiune și apel dovădind că nu are intenția de desistare; că a consemnat spesele de procedură astfel că citarea creditorilor urma să se facă din oficiu, fără nicio altă diligență din partea sa; că apelându-se sentința tribunalului nu se putea pune în executare dispoziția tribunalului de a se trimite dosarul judeului delegat pentru continuarea lucrărilor.

Potrivit art. 257 pr. civ. combinat cu art. 903 c. com., primirea se va admite dacă partea interesată a lăsat să treacă doi ani în materie civilă, — 1 an în materie comercială — dela cel din urmă act de procedură, iar în alineatul următor se precizează care este cel din urmă act de procedură, stabilindu-se în termeni generali și fără nicio restricție, că actul de procedură este orice dispozițiune pe care o încuviințează judecătorul în cercetarea pricinii; prin urmare, în spiritul legii este că numai dela ultima dată când judecătorul a intervenit oricum în cercetarea pricinii, urmează a se considera partea interesată că a înțeles a părăsi instanța, căci numai pe ideea de părăsire a instanței se greșează primirea.

Din sentința atacată rezultă că la 19 Iulie 1935, președintele Tribunalului Dolj S. III.a a pronunțat ordonanța de admitere în principiu a cererii de aranjament formulată de Societatea Emanuel David, dispunându-se convocarea cre-

ditorilor pentru 19 Septembrie 1935; la 7 Aprilie 1935, societatea debitoare achită suma de lei 500 spese de procedură pentru citarea creditorilor; la 9 August 1935, tribunalul dispune suspendarea continuării procedurii în urma introducerii unei acțiuni provocatorii pe temeiul art. 69 din legea lichidării datoriilor de către Banca Comerțului din Craiova; la 1 Noembrie 1935, Tribunalul Dolj S. III-a respinge acțiunea ca inadmisibilă dispunându-se continuarea operațiilor înaintea judelei delegat; apelul Băncii Comerțului îndreptat în contra acelei sentințe nu cerea și suspendarea din nou a lucrărilor înaintea judelei delegat; deci ultimul act de procedură intervenit în cauză este cel dela 7 Noembrie 1935, când s'a dispus reluarea procedurii de către judele delegat. Pe această dată revenindu-se la situațiunea anterioară jurnalului de suspendare din 7 Aprilie 1935, ar fi urmat ca procedura de convocarea creditorilor să fie scoasă din oficiu, dat fiind, că potrivit art. 75 din lege, procedura este gratuită în această materie, iar petiționarul depusese și suma de lei 500, pretinsă pentru spesele de procedură.

În această materie ca și în aceea a concordatului preventiv, citarea creditorilor urmează a se face din oficiu de către grefa instanței, cu singura obligațiune pentru debitor de a depune cheltuielile de procedură, porto poștal, etc.

Ori de câte ori procedura este a se scoate din oficiu, din moment ce partea și-a îndeplinit obligațiile legale, nu mai este datoare a depune nicio diligență pentru emiterea citațiilor, această grijă căzând exclusiv în atributul instanței.

Astfel fiind, deși a trecut mai mult de un an dela îndeplinirea ultimului act de procedură și până la introducerea cererii de perimare, întru cât însă nu se poate constata nicio culpă în sarcina debitorului comerciant, nu se poate afirma că în cauză există neglijență sau intențiunea de părăsirea instanței, astfel că în cauză nu a început a curge perimarea, condițiile art. 257 pr. civ. nefiind întrunite.

Judecând și hotărînd altfel, tribunalul a pronunțat o sentință casabilă, astfel că recursul urmează a fi admis.

Faptele fiind constante în speță, pentru aceleași considerațiuni ce au dus la admiterea recursului și casarea sentinței tribunalului, urmează a se constata că cererea de perimare este neîntemeiată și a fi respinsă ca atare.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE SECȚIA III.

Președinte: C. Crăciunescu, consilier.

Dec. Nr. 1673—38.

Timbru. Act prezentat în instanță ca insuficient timbrat. Constatarea de către instanța de fond înainte de acordarea unui termen pentru plata taxelor legale. Violarea art. 35 și 43 din legea timbrului.

Curtea,

Asupra recursului făcut de Mihail Hirsch în contra sentinței Tribunalului Alba s. I-a nr. C. 333 din 1932—72 din 20 Aprilie 1934 dată în

proces cu Episcopia Romano-Catolică și Conte Maylat:

Având în vedere că și din această sentință atacată cu recurs rezultă că Mihail Hirsch chemând în judecată înaintea Judecătoriei Mixte Alba Iulia pe Conte Maylat, episcop romano-catolic și ca reprezentant și actualul uzufructuar al domeniului episcopal romano-catolic, cât și pe garantul Capitolului romano-catolic spre a fi obligați la plata sumei de 10.079.880 lei, în fața judecătoriei părții au ridicat excepțiunea de incompetență susținând că întru cât este insuficient timbrat actul de vânzare cumpărare pe baza căruia reclamantul cere despăgubirile din acțiune și în care este inserat compromisul părților referitor la competența judecătorilor, el trebuie înlăturat, astfel că acțiunea urmează a fi introdusă la tribunal, obiectul litigiului fiind peste 50.000 lei; că judecătoria a respins acest incident și a judecat în fond procesul; că făcând apel tribunalul prin sentința atacată cu recurs, a admis incidentul ridicat în baza art. 180 p. 3 și a stins procesul;

Că pentru a hotărî astfel, tribunalul argumentează că reclamantul Mihail Hirsch a recunoscut că contractul de exploatare de pădure, intervenit între părți și care formează baza procesului de față, este insuficient timbrat și totodată a mai declarat că nu înțelege să se supue la niciun fel de timbrare; că prin acest contract la punctul 30, părțile și-au ales în caz de litigiu, competența instanței Judecătoriei Mixte Alba-Iulia; că față de această declarațiune că contractul este insuficient timbrat și că nu înțelege a mai complecta taxele de timbru urmează ca atare că acest contract să fie înlăturat, în baza art. 35 alin. II și urm. din legea timbrului; că, prin urmare, față de valoarea obiectului litigiului, competent să judece în primă instanță este tribunalul;

Că, în contra acestei sentințe, reclamantul a făcut recurs;

Având în vedere că prin motivul I și II de casare reclamantul susține în rezumat că tribunalul înlăturând actul de vânzare-cumpărare ca insuficient timbrat în baza art. 35 alin. II din legea timbrului prin aceasta s'a întemeiat pe un text strein de pricină, căci acest articol se referă la alte autorități decât cele judecătorești; că în darea soluțiunii sale tribunalul trebuia să se întemeieze pe art. 43 din aceeași lege care prevede o anumită procedură spre a înlătura un atare act, procedură ce în speță nu s'a respectat, astfel că prin acest procedeu tribunalul a violat acest text;

Având în vedere, că este exact, după cum s'a arătat la expunerea faptelor, că tribunalul spre a înlătura ca insuficient timbrat actul în care era cuprinsă prorogarea competenței judecătorești s'a întemeiat pe dispozițiunile art. 35 alin. II citat;

Considerând că acest text prevede că autoritățile publice, notarii publici și orice judecători arbitri nu vor da niciun fel de curs cererilor și actelor prezentate de părți, fie și ca anexe

care nu vor fi vizate pentru plata impozitului sau care vor purta un timbru mai scăzut decât cel prevăzut de lege;

Considerând că legiuitorul după această dispozițiune generală și după ce în art. 42 arată ce are a se face cu acțiunile și actele de procedură insuficient timbrate, în art. următor, — art. 43 — se ocupă în mod special de ipoteza când una din părți se va servi în justiție de un act la care nu s'au achitat taxele de timbru și impozitele, conform prescripțiunilor legii — și dispune că în acest caz instanța de judecată va reține și înainta de îndată actul, vizat de ea pentru conformitate, autorității fiscale în drept a constata contravenția și a lua măsurile prescrise de lege; în același timp se va acorda părții contraveniente un termen, la care partea va fi ținută să justifice satisfacerea drepturilor fiscalului, iar dacă la termenul fixat contravenientul nu va face aceasată justificare de plată, sau nu va prezenta dovadă că a făcut apel contra procesului verbal de contravenție, el nu se va prevala de actul produs, iar judecata își va urma cursul pe temeiul celorlalte dovezi ale părților;

Considerând că din interpretarea și combinarea acestor texte rezultă că art. 35 nu are a se aplica cererilor introductive de instanță și actelor de procedură de care se ocupă în mod special art. 42 și nici actelor prezentate ca probe în cursul procesului de care se ocupă art. 43, ci el se va aplica oricăror altor cereri sau acte prezentate, în afară de cele specificate mai sus;

Că întru cât în speță era vorba de un act prezentat ca mijloc de dovadă, în privința insuficienței timbrării lui urmau să se aplice de tribunal dispozițiunile art. 43, iar nu cele ale art. 35; că prin urmare numai printr'o greșită aplicațiune a acestui ultim text tribunalul a sancționat insuficiența timbrării actului în baza acestui text, astfel că primul motiv de casare este fondat;

Considerând că din interpretarea art. 43 rezultă că instanțele judecătorești pot opri pe o parte litigantă de a se prevala de un act insuficient timbrat prezentat în cursul procesului numai dacă a respectat în totul cerințele acestui text și anume de a fi vizat actul și a-l fi trimis autorităților fiscale pentru constatarea contravențiunii, iar părții să-i fi acorda un termen spre a justifica plata sau a prezenta dovada că a apelat procesul verbal de contravenție și că numai după expirarea acestui termen și în caz de neplata impozitului și amenzii sau a neapelării procesului verbal instanțele judecătorești pot aplica această sancțiune;

Având în vedere că în speță este necontestat că tribunalul nu a respectat această procedură, ci a înlăturat actul dela prima înfățișare pe simpla afirmațiune a părții că nu înțelege să mai completeze textele de timbru;

Considerând că refuzul plății taxelor legale tribunalul nu-l putea și nici nu era în drept să-l constate decât după expirarea termenului acordat pentru aceasta, exceptând bine înțeles cazul când partea ar fi renunțat la actul prezentat, ceea ce nu s'a întâmplat în speță;

Că, prin urmare, tribunalul numai cu violarea acestui text a înlăturat actul în care era stipulată competența judecătoreiei fără să acorde recurentului un termen pentru plata taxelor legale, astfel că și motivul II de casare este fondat; ca atare recursul cată a fi admis pe aceste două motive de casare și fără a mai examina și motivul III de casare care devine fără interes, sentința tribunalului urmează a fi casată iar dosarul a se retrimite tribunalului spre a proceda la judecarea litigiului;

Pentru aceste motive, Curtea rezervă instanțelor de fond să cerceteze chestiunea dacă Episcopia a figurat ca parte în proces și admite pentru motivele I și II de casare recursul, etc.